

CZU: 821.135.1.09(498)

<https://doi.org/10.52505/llf.2024.2.06>

ADÂNCUL LUMII ȘI MAGIA HTONICĂ BLAGIANĂ: LUTUL, VATRA ȘI SÂNGELE

Petrișor MILITARU

Doctor în filologie

E-mail: petrisure@yahoo.com

ORCID: 0009-0002-8766-4143

Universitatea din Craiova

THE DEPTHS OF THE WORLD AND CHTHONIC MAGIC: CLAY, HEARTH AND BLOOD

Abstract: The four primordial elements and the constellations of images they set in motion lead to the transfiguration of reality and trace part of the fundamental coordinates of the Blagian poetic imaginary. In Bachelard's vision, a poetic universe is a syntax of stylistic figures and poetic images that give rise to a diagram. The diagram includes all the occurrences and indicates the meaning, as well as the symmetry or asymmetry of the poetic images. Chthonic magic derives from the following relationship, which is based on what we could call the poetics of latency in the Blagian lyric: the celestial is reflected in the chthonic, which is spiritualized - hence the magical charge. The poet, through the spiritual force of the word, restores the magical connection with Geea, having access to the chthonic mystery reflected in the individual self understood as a microcosm.

Keywords: Lucian Blaga's poetry, chthonic magic, clay, hearth and blood.

Rezumat: Cele patru elemente primordiale și constelațiile de imagini pe care le pun în mișcare duc la transfigurarea realității și urmăresc o parte dintre coordonatele fundamentale ale imaginarului poetic blagian. În viziunea lui Bachelard, un univers poetic reprezintă sintaxa figurilor stilistice și imaginilor poetice care dau naștere unei diagrame, ce cuprinde toate aparițiile și indică sensul, precum și simetria sau asimetria imaginilor poetice. Magia chtonică reprezintă această diagramă ce derivă dintr-o relație care se bazează pe ceea ce am putea numi poezia latenței în lirica blagiană: celestul se reflectă în htonic, care se spiritualizează – de unde și încărcătura magică. Poetul, prin forța spirituală a cuvântului, reface legătura magică cu Geea, având astfel acces la misterul htonic reflectat în eul individual, înțeles ca microcosmos.

Cuvinte-cheie: poezia, Lucian Blaga, magia htonică, lutul, vatra și sângele.

1. Rădăcinile ermetice ale viziunii poetice blagiene asupra lumii

„Cerul se dăruiește apelor de jos.”

În marea trecere

Imaginarul blagian stă sub semnul *originarului*, dat fiind faptul că imaginea oglindită a înaltului în adâncuri, este teluricul purtând în sine aceeași esență ca și celestul, un fel de parafrază modernă a celui de-al doilea vers al *Tăbliței de smarald*, celebrul text ermetic care a apărut pentru prima dată în scrierile arabe de la sfârșitul secolului al VIII-lea sau începutul secolului al IX-lea: „Ceruri înmormântate / sunt toate mormintele” (Blaga 1988, *Cuvânt peste poarta din urmă*). Spațiul matrice este locul în care se revitalizează latențele Glii ca născătoare a vieții (matrice), ca devoratoare (de unde situarea subterană în multe mitologii sau universuri lirice) sau ca *athanor* în care se resorb și se sublimează murdăriile existenței, reintegrând ființa în ritmurile vitale, și ca deținătoare a misterelor thanatice cu mormintele, bezna, abisul și lumile ei infernale: „Stele curgând / ne spală țărânile” (*Noapte extatică*). Prin inițierea htonică în eros și thanatos, Ființa capătă cunoașterea efemerului și primordialului, a mundanului și a ritualului magic de reintegrare (Braga 1998). Alexandra Indrieș (1975) numea ca principali constituenți ai codului poetic blagian simbolul, ca semnificant cu mai multe semnificații, și motivul, ca semnificație cu mai mulți semnificați. În ceea ce privește semnificația pământului în poezia blagiană, termenii simbolici analizați pentru decodificarea relațiilor fundamentale ale procesului metaforic blagian sunt: *pământul (lutul)*, *vatra* și *sângele*.

2. Universul liric blagian și adâncul lumii

„Mi-e sufletul bătrân – deodată cu pământul.”

Corni vechi se scutură de rod

În primele pagini din *Poemele luminii*, pământul apare ca impuls vital, spațiu magic al comunicării îndrăgostiților, purtător al unor sensuri erotico-thanatice esențiale sau materie a inimii, vas purtător al focului prometeic: „Pământule, dă-mi aripi...” (*Vreau să joc!*); „N-avea să-mi spună / nimic pământul? Tot pământu-acesta / neîndurător de larg și ucigător de mut, / nimic? / Ca să-l aud mai bine mi-am lipit / de glii urechea – îndoielnic și supus – / și pe sub glii ți-am auzit / a inimii bătaie zgomotoasă. / Pământul răspundea.” (*Pământul*) sau „în zori de zi aș vrea să fim și noi / cenușă, / noi și – pământul” (*Noi și pământul*, p. 15). Inima este recipientul sufletului și de aceea Prometeu a furat focul din „vatra zeilor” în vasul făcut din lutul inimii. În volumul *Pașii profetului*, pământul este sârbătoare a vieții: „Pământu-ntreg e numai lan de grâu / și cântec de lăcuste.” (*Vară*) sau, înlocuind abstractul prin concret, este metaforă a sufletului: „Un stânjen doar deasupra mea-i lumină. / Flori cu sâni de lapte îmi

apasă lutul” (*Gândurile unui mort*). „Sfânt” (*Dați-mi un trup, voi munților*) sau „minunat” (*Strigăt în pustie*), teluricul devine obiect de contemplație, aducător de pace sufletească: „Eu zac în umbra unor maci, / fără dorințe, fără muștrări, fără căinți / și fără-ndemnuri, numai trup și numai lut” (*În lan*).

În poemul *Pustnicul*, care încheie volumul, Spiritul Pământului păzește „adâncul lumii” și hrănește sufletele: „le-am dat ogorul meu ca să-l ridice la cer.” Uneori chiar soarele răsare din abisurile htonice: „Pe culmile vechi unde *soarele iese din pământ* / privirile tale erau albastre și-nalte de tot.” (*Amintire*); „Popi negri vestind *sub pământuri soarele* / cu fluier greierii umblă / până în pragul sicrielor / și-acolo mor” (*Echinocțiu*).

Istoria semantică a designatului *pământ* în sistemul liric blagian se regăsește în tradiția populară (pământul ca element vital, matern, erotic și thanatic), în mitologie (sursă a cunoașterii spirituale ancestrale) și în psihanaliza jungiană (sursă a arhetipurilor htonice – „secretele tipare” din *Toamnă de cristal* sau „tiparele bătrâne” din *Olarii*). Noutatea constă în magia pe care poetul o atribuie sufletului în relația sa cu pământul. Procesul de evitare a câmpurilor semantice consacrate se realizează prin schimbarea contextelor în care apare termenul. În poemul *Înceiere*, ultimul din volumul *Lauda somnului*, purificarea interioară coincide cu reintegrarea în universul elementelor: „Frate, o boală învinsă ți se pare orice carte. / Dar cel ce ți-a vorbit e în pământ. / E în apă. E în vânt. / Sau mai departe.” Dar în primul rând cu pământul. Ca „prieten al adâncului” (*Fiu al faptei nu sunt*), poetul restabilește liric, prin invocare ritualizată (repetarea aceluiași cuvinte – pământ / lut, poveste, tipare / rădăcini – sau prin combinarea lor, ca într-un cerc magic închis), legătura cu tradiția ancestrală, retrăită prin mit (poveste): „Scuturați-vă de pământ / și plecați, / căci iată – aci vinul nebun al vieții / s-a scurs în scrum, / dar orice alt drum duce în poveste, / în marea, marea poveste” (*Semne*); „odată vor putrezi și îngerii sub glie, / țărâna va seca poveștile / din trupul trist” (*Paradis în destrămare*); „Îngeri mulți murind și-au lăsat / lutul în țărână” (*Semnal de toamnă*); „O fată frumoasă e / lutul ce-și umple tiparele, / desăvârșindu-se pe-o treaptă / unde poveștile așteaptă” (*Catrenele fetei frumoase*, III); „Coboară-n lut părinții, rând pe rând, / în timp ce în noi mai cresc grădinile. / Ei vor să fie rădăcinile, / prin cari noi ne prelungim pe subt pământ” (*Părinții*).

Sufletul apare, aproape barbian, ca o fântână ce izvorăște din adâncuri, oglindind, simultan, celestul: „Lângă fântâni fără fund / mi-am deschis ochiul cunoașterii.” (*Tristețe metafizică*), „Roata stelelor e-n tine / și o lume de jivine.” (*Suflete, prund de păcate*), „Stele curgând / ne spală țărânile.” (*Noapte extatică*), „pământul / stele și-năuntru are – / nu numai deasupra-n zare” (*Sapă, frate, sapă, sapă*). În momentele de criză spirituală, Geea este cea care vindecă frica de singurătate și pribegie: „Botează-mă cu pământ!” (*Călugărul bătrân îmi șoptește din prag*), „Obârșiile-izvoare / mă mai leagă.” (*Nu sunt singur*) sau „Mi-e sufletul bătrân – deodată cu pământul” (*Corni vechi se scutură de rod*).

Referentul *pământ* apare cu funcție expresivă: transmite starea de comuniune a îndrăgostiților cu natura (*Pământul, Inima*), de contemplație (*În lan*), de sărbătoare (*Vară*), de reintegrare în ritmurile cosmice (*Părinții, Gândurile unui mort*); cu funcție reprezentativă: ca sursă a arhetipurilor (*Semne, Catrenele fetei frumoase III*), și cu funcție creativă, aducând un spor de informații din nivelurile imaginar (Durand 2000), afectiv și abisal ale semnului poetic: sufletul (Microcosmos), element încărcat cu patimile telurice, deține, simultan, forța de a restaura echilibrul lăuntric al Ființei, prin intermediul magiei htonice, cu care elementele (analizate aici) acestui univers sunt încărcate prin puterea de reflectare, pe vertical, a celestului (Macrocosmos).

3. Centrul magiei htonice: cercul aceleiași vetre

„Mă-ntorc de acum spre / vatra-n lumină.
Adâncile mele / orzuri se-nchină.”
Arhanghel pe vatră

Vatra este o *axis mundi* în spațiul matrice imaginat de poet: „sunt fratele obosit / al cerului de jos / și-al fumului căzut din vatră.” (*Fum căzut*). Fumul este sufletul focului din vatră, din care se materializează cerul: „vezi tu jeraticul, truda în vatră? / Din fumul ce iese / mereu cerul se țese.” (*Ceas*). Sufletul omului este vatra Ființei, spațiu privilegiat (unde „se leagă / prin vremi volnicia și soarta”), care face legătura cu magia htonică, cu primordialul mumelor: „Mă-ntorc de acum spre / vatra-n lumină. / Adâncile mele / orzuri se-nchină.” (*Arhanghel pe vatră*); „Tu stârnește numai o clipă îndurătoarea scânteie / ca ce mai mocnește în vatră, / scânteia care aleargă și râde, / mugurul de lumină / ce arde în sânge ca moartea de albină” (*Cuvinte către fata necunoscută din poartă*); „În străinătate-mi, pământean în lacrimi, / stau de veghe lângă vatra mea de patimi” (*Lângă vatră*).

La vatră, suferința este transfigurată, devenind mod de comuniune cu sacrul prin mit: „lângă vetre [...] se revarsă durerea în tâlc mai înalt totdeauna.” „Închis în cercul aceleiași vetre, / fac schimb de taine cu strămoșii, / norodul de ape spălat sub pietre.” (*Biografie*); „Cât de firesc lângă vetre se leagă / prin vremi volnicia și soarta, / și cum se revarsă durerea în tâlc mai înalt totdeauna. [...] Trăiesc încă mumele. Unde ele se tânguie-n jale păgână, / unde lacrima cade-n țărână, / rândunica mai ia și acum câte-o gură de tină / să-și facă sub streășină casă” (*Orizont pierdut*).

Simbolismul vetrei se regăsește la nivelurile folcloric și afectiv ale semnului poetic: vatra este o axă a casei (microcosmos) și a lumii (macrocosmos). Vatra întreține focul ce pregătește hrana și în jurul căruia se desprind miturile. Semnul poetic exprimă nevoia omului de a-și reprezenta la nivel microcosmic legile divine, ceea ce îl face să se simtă protejat și integrat în

macrounivers. În sistemul poetic blagian termenul are funcție semnificativă: centrul microcosmic ce reface comunicarea cu spiritualul mitic. Sufletul este axul lumii interioare a omului. Prin această conotație particulară poetul aduce un plus de informație semantică semnului poetic.

4. Poveștile uitate ale sângelui ca memorie a magiei htonice

„Ce grai în sânge am închis?”

Glas în paradis

Substanța vitală care este simbolizată de „stele”, iar corespondentul sufletului în planul material este sângele, în antiteză cu intelectul: „Vânt le-aprinde, vânt le stânge, / mi le-aruncă-n gând și-n sânge.” (*Pleiadă*). Pământul apare ca „țărnam la sângelui”, unde sufletul ia formă trupească: „Am văzut oaspeți străvezii pe țărnamul sângelui: / copii care vor să se nască și nu sunt primiți...”, (*Lot*), „Ne tulbura chemarea unor ierburi. Ne cerea văzduhul. / Un fluviu de sânge-n seară se trezea – mistuitor / arzându-și malul... Noi aripi nu aveam, dar umerii – / gata erau umerii de zbor” (*Ziua a șaptea*). (s.n.)

Sângele, cu funcție expresivă, desemnează fie suferința (*La mare, Flori de mac*), fie patimile strămoșilor sau aspirațiile sufletului: „Se spune că strămoși care au murit fără de vreme, / cu sânge tânăr încă în vine, / cu patimi mari în sânge, / cu soare viu în patimi, / vin, / vin să-și trăiască mai departe / în noi / viața netrăită” (*Liniște*), „Sângele meu vreau să curgă pe scocurile lumii / să-nvârtă roțile / în mori cerești” (*Am înțeles păcatul ce apasă peste casa mea*).

Când capătă funcție reprezentativă, designatul este asociat copilăriei, ca spațiu paradisiac, și apare în vecinătatea designatului vatră, din aceeași sferă semantică: „Numai sângele meu strigă prin păduri / după îndepărtata-i copilărie” (*În marea trecere*), „Tu stârnește numai o clipă îndurătoarea scânteie [copilăria] / ce mai mocnește în vatră, / scânteie care aleargă și râde, / mugurul de lumină / ce arde în sânge ca moartea de albină.” (*Cuvinte către fata necunoscută din poartă*), „Numbătrânește în noi valul de sânge, / nici inima cât bate, nici patima, / nici spiritul, nici răsunetul în urechi, / numai lacrima. / Omul bătrân plânge / cu lacrimi vechi” (*Ce îmbătrânește în noi*).

Alteori sângele trimite la refacerea cuplului adamic: „Sângele meu e o mare fără pământ. / Eu fără înfățișare – / tu arătare, deasupra” (*Începuturi*); „Danț fără de cântec, mâna ta scrie / cifre din împărăția mașinilor, / în sânge purtai odată grădini – / o, cum le-ai uitat.” (*Fata între ziduri*); „Sângele își știe visul. / Dragă-mi este dragostea / cu-nălțimile și-abisul / și cu tot ce mai are-n ea” (*Catrenele dragostei*); „Iubești – când ulciorul de-aramă / se umple pe rând, de la sine / aproape, de flori și de toamnă, / de foc, de anotimpul din vine” (*Iubire*).

Începând cu volumul *Lauda somnului*, ca și pământul și vatra, termenul are aceeași funcție de element păstrător al tradiției ancestrale. Importantă este asocierea dintre sânge și mit (poveste, basm): „Viața cu sânge și cu povești / din mâni mi-a scăpat.” (*Cuvântul din urmă*); „tot ce e trup omenesc va purcede / să mai învețe odat’ / poveștile uitate ale sângelui.” (*Semne*); „Vânătoarea / drum deschidă-ne pe grind / spre arhaice izvoare / și spre evul de argint./ [...] Sângelui i s-or deschide / prin păduri lacătele.” (*Corn de vânătoare*); „Ce grai în sânge am închis?” (*Glas în paradis*); „O, lumea e o albastră haină, / în care ne cuprindem, strânși în taină, / ca vara sângelui să nu se piardă, / ca vraja basmului mereu să ardă.” (*Vara sfântului Mihai*); „și de pe mal / ne-om cufunda brațele în unde până la coate, / pentru ca sângele nostru / văratic / să-nvețe / mersul liniștit / al apelor” (*Muncă*).

Sângele și povestea mențin în memoria colectivă posibilitatea de armonizare a Ființei cu ritmurile cosmice. De aceea cele trei simboluri nominale analizate (pământul, vatra, sângele) apar toate în relație cu povestea: „De-acolo de unde ești, / din pământ ori din poveste mi-ai vorbi” (*Psalm*); „Nepriceput pe lângă vetre / dar înțeles de zei și pietre, / *cuvântul* unde-i – ca un nimb / să te ridice peste timp?” (*Ardere*); „Căutam pământul unde / mitic să ne alcătuim, / ochi ca oameni să deschidem, / dar ca pomii să-nflorim” (*Focuri de primăvară*).

Astfel, Divinitatea sălășluiește în pământ și comunică prin mit. Mitul este înscris în sângele omului. Vatra este spațiul în care cuvântul permite omului comuniunea cu Esențialul, înălțarea pe verticală.

Paradigma lingvistică tradițională, conform căreia termenul evoca suferința pornind de la culoarea unui element decorativ – răsăritul, macii –, este înlocuită de simbolul sângelui, pornind de la expresiile din limbă ce desemnează gradul de rudenie. Apoi, „povestea sângelui” trădează funcția creativă cu care este investit designatul, metaforă a vieții mitice. Povestea trezește în sânge latențele vechi, din subconștient, înrădăcinate și transmise urmașilor, ca potențial, prin sânge.

5. Elementul teluric ca matrice a latențelor alchimice. Athanorul htonic

„Obârșiile-izvoare / mă mai leagă.”

Nu sunt singur

Imaginea pământului este prefigurată de poemele care au prin excelență titluri simbolice: *Pământul*, *Noi și pământul*, *Arhanghel pe vatră*, *Lângă vatră*, *Inima*, *Părinții*, *Semne*, *Glas în paradis*, *Călugărul bătrân îmi șoptește din prag* etc. Predomină planul semnificațiilor și funcția semnificativă a semnului poetic. Imaginarul poetic este mai ales semnificativ, având caracter emblematic sau decorativ, feeric. Idiostilul poetului se bazează pe paradigmele folclorică și cultă, nuanțate și combinate într-un mod organic și evolutiv; importanța istoriei semantice a termenului în interiorul sistemului poetic blagian este evidentă. Ruptura versului

blagian surprinde simbolurile nominale analizate fie la începutul, fie la sfârșitul versului. Contextele în care apar termenii au un caracter sistematic, ceea ce duce la potențarea semnificațiilor latente ale diferitelor simboluri sau câmpuri semantice. Gruparea simbolurilor în perechi și combinarea lor după principiul simetriei: planul orizontal (corespunzător poeziei latente) este ondulat, în timp ce verticalul (corespunzător poeziei misterului) este reflectat. Prin reflectare, celestul purifică htonicul. Orizontalul își păstrează „obârșia cerească” în mit/poveste, iar verticalul se materializează în cântec. Simbolurile complementare, analizate de Alexandra Indrieș (1981) sau rămase încă spre analiză, corespunzătoare celor două planuri, sunt: lumină (yang, emisiv)/ sânge (yin, receptiv); soare (mental)/mare (afectiv); drum (activ)/ vatră (pasiv); mister, tăcere (celest)/magic, oralitate (htonice); dor (conștient)/somn (subconștient). Întotdeauna „cântecul” este asociat „luminii”, iar „sângele” – cu „povestea” mitică. Niciodată nu apar combinate „sângele” cu „cântecul” sau „lumina” cu „povestea”.

Imaginile poetice, ilustrând imaginea pământului, corespund, după Burgos (1988), acelei scriituri care încearcă să prelungească finitul în infinit, cu ajutorul finitului: *scriitura vicleșugului*. Blaga nu încearcă o umplere a spațiului scriptural și dominarea cronologiei (regimul antitetic în limbajul poeziei imaginarului); nici nu se refugiază în spațiul imaginar (regimul eufemistic) pentru a părăsi efemerul. Magia htonică blagiană este o inserție în cronologie, prin organizarea unui spațiu imaginar „ca dublu al spațiului profan, nedespărțit de curgerea timpului”, asigurând armonia spirituală a eului poetic. Blaga construiește pornind de la elementul teluric și îl transfigurează prin proiectarea acestuia în mitic, în arhetipal. Din analiza noastră s-a observat evoluția simbolurilor nominale (pământ, sânge), din care rezultă modalitatea *progresivă* de structurare dinamică a imaginilor poetice. Opera poetică își proiectează propria ei realitate dincolo de limbaj, prin care dobândește formă și care o actualizează. Acestei scriituri îi corespunde în poezia imaginarului *regimul dialectic*. Pe acesta l-am evidențiat mai sus. Verbele ce însoțesc simbolurile analizate sunt: a se întoarce (*Arhanghel pe vatră*), a se lega (*Orizont pierdut*), a fi legat (*Nu sunt singur*), a striga (*În marea trecere*), a deschide (*Corn de vânătoare*), a închide (*Glas în paradis*), a nu se pierde (*Vara Sfântului Mihai*), a învăța (*Muncă*), a căuta (*Focuri de primăvară*). Burgos asociază scriiturii vicleșugului „scheme de parcurgere, de progres, de proces, de relație, inventariere, înfruntare și depășire”. Verbele în jurul cărora se instalează constelațiile de imagini poetice ce au în centru simbolurile pământului, vetrei sau sângelui se organizează în jurul unor astfel de scheme.

Dacă „imaginile materiale ne angajează în straturile cele mai profunde ale inconștientului”, imaginea pământului devine element organizator în spațiul-matrice al lui Blaga, unde se încearcă o inserare în însuși sensul cronologiei cu ajutorul imaginației materiale, care „transformă spaima în împăcare cu timpul însuși” prin integrarea în ritmurile telurice, deci cosmice.

6. Concluzii. Pentru o poetică a elementelor în lirica blagiană

Cele patru elemente și constelațiile de imagini pe care le pun în mișcare conduc la transfigurarea realului și trasează o parte dintre coordonatele fundamentale ale imaginarului poetic blagian. În viziunea lui Bachelard (1999), un univers poetic este o sintaxă a figurilor stilistice și a imaginilor poetice care dau naștere unei *diagrame*. Diagrama cuprinde totalitatea ocurențelor și indică sensul, precum și simetria sau asimetria imaginilor poetice.

Magia htonică derivă din următoarea relație, pe care se bazează ceea ce am putea numi *poetica latenței* în lirica blagiană: celestul se reflectă în htonic, care se spiritualizează – de unde și încărcătura magică. Poetul, prin forța spirituală a cuvântului, reface legătura magică cu Geeea, având acces la Misterul reflectat în sinele individual: „Prin evii ce se nasc și mor, / cântând, ei [poetii] mai slujesc un grai pierdut demult” (*Poezii*). Traseul inițiativ este Om – Poezie – Geeea (purtătoare de Mister) – Celest (care se reflectă în Geeea). Imaginea vițelului (din *Biblică*, vol. *Lauda Somnului*) care „în trupul vacii îngenunchează / ca-ntr-o biserică” ilustrează perfect reflectarea de gradul întâi de la nivel universal (Divinitate – biserică) și pe cea de gradul doi, de la nivel teluric, prin darul de a da naștere (ființă creatoare, dătătoare de viață – urmaș). Nașterea este ritualul ce amintește de geneza primordială și nu are loc decât cu binecuvântarea Divinului. De aceea vițelul stă îngenuncheat, așteptând botezul nașterii.

Referințe bibliografice:

BACHELARD, Gaston. *Pământul și reveriile odihnei*. Traducere note și postfață de Irina Mavrodin, București: Editura Univers, 1999.

BLAGA, Lucian. *Poezii*. București: Editura Eminescu, 1988.

BRAGA, Corin. *Lucian Blaga. Geneza lumilor imaginare*. Iași: Institutul European, 1998.

BURGOS, Jean. *Pentru o poetică a Imaginarului*. Traducere de Gabriela Duda și Micaela Gulea, prefață de Gabriela Duda, București: Editura Univers, 1988.

DURAND, Gilbert. *Structurile antropologice ale imaginarului. Introducere în arhetipologia generală*. Traducere de Marcel Aderca, postfață de Cornel Mihai Ionescu, București: Editura Univers Enciclopedic, 2000.

INDRIEȘ, Alexandra. *Corola de minuni a lumii. Interpretare stilistică a sistemului poetic a lui Lucian Blaga*. Timișoara: Editura Facla, 1975.

INDRIEȘ, Alexandra. *Sporind a lumii taină. Verbul în poezia lui Lucian Blaga*. București: Editura Minerva, 1981.

Primit: 18.09.2024

Acceptat: 20.12.2024